

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่จะส่งประเมิน (เรียงลำดับตามความดีเด่นหรือความสำคัญ)

๑) ชื่อผลงาน

๑.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : การดำเนินการแก้ต่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดีหมายเลขดำที่ อ.๔๙๕/๒๕๖๔ หมายเลขแดงที่ อ.๑๑๓๖/๒๕๖๕ ของศาลปกครองสูงสุดระหว่าง นายรชต เขมะจารีย์กุล ผู้ฟ้องคดี แขวงทางหลวงสงขลาที่ ๒ (นาหม่อม) ที่ ๑ กรมทางหลวง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

๑.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : การพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่าการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดสระบุรี ของศูนย์สร้างทางลำปาง น่าเชื่อว่าทุจริตทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

๒) ระยะเวลาที่ดำเนินการ

๒.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ - เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๒.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : เดือนกันยายน ๒๕๖๔ - เดือนมีนาคม ๒๕๖๖

๓) สัดส่วนในการดำเนินการเกี่ยวกับผลงาน

- ผลงานลำดับที่ ๑ : ตนเองปฏิบัติ ร้อยละ ๘๕

รายละเอียดผลงาน พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายตามคำฟ้อง รวบรวมเอกสารหลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าข้อกฎหมายจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด ตลอดจนแนวตอบข้อหารือของสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดทำสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เสนอความเห็นประกอบในการจัดทำคำให้การแก้คำฟ้องและแก้อุทธรณ์ ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบราชการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ และพนักงานอัยการในการดำเนินคดี

กรณีที่เป็นผลงานร่วมกันของบุคคลหลายคน

รายชื่อผู้ที่มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ	สัดส่วนผลงานของผู้ที่มีส่วนร่วม	ระบุรายละเอียดของผู้ที่มีส่วนร่วมในผลงาน
นายมนตรี ธรรมวัฒน์		ร้อยละ ๑๕	ตรวจสอบ กำกับ ดูแล

- ผลงานลำดับที่ ๒ : ตนเองปฏิบัติ ร้อยละ ๘๕

รายละเอียดผลงาน งานตรวจสอบสำนวนการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พิจารณาพยานหลักฐาน สรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อวินิจฉัยสั่งการ

กรณีที่เป็นผลงานร่วมกันของบุคคลหลายคน

รายชื่อผู้ที่มีส่วนร่วม ในผลงาน	ลายมือชื่อ	สัดส่วนผลงาน ของผู้ที่มีส่วนร่วม	ระบุรายละเอียดของผู้ที่มีส่วนร่วมในผลงาน
นายมนตรี ธรรมวัฒน์		ร้อยละ ๑๕	ตรวจสอบ กำกับ ดูแล

๔) ข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (จำนวน ๑ เรื่อง)

เรื่อง มาตรการบังคับกรณีใช้เขตทางหลวงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้ขอรับการประเมิน)

(นางสาวสุลักษณ์ คชะ)

(วันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗)

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(นายฤทธิ สิทธิ)

(วันที่ ๒๘ เดือน ๘.๖ พ.ศ. ๒๕๖๗)

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป)

(นายธีรพล สมุทธประภูต)

(วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗)

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีก ๑ ระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

แบบเสนอเค้าโครงเรื่องโดยสรุปของผลงานและข้อเสนอแนวคิด

(กรณีเลื่อนประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ)

ชื่อผลงานลำดับที่ ๑ การดำเนินการแก้ต่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดีหมายเลขดำที่ อ.๔๙๕/๒๕๖๔ หมายเลขแดงที่ อ.๑๑๓๖/๒๕๖๕ ของศาลปกครองสูงสุด ระหว่าง นายรชต เขมะจารีย์กุล ผู้ฟ้องคดี แขวงทางหลวงสงขลาที่ ๒ (นาหม่อม) ที่ ๑ กรมทางหลวง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

๑. สรุปสาระสำคัญ

ด้วยเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กรมทางหลวงได้รับคำสั่งเรียกให้ทำคำให้การของศาลปกครองสงขลา ให้กรมทางหลวง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำคำให้การแก้คำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ ๙๙/๒๕๖๒ ระหว่าง นายรชต เขมะจารีย์กุล ผู้ฟ้องคดี แขวงทางหลวงสงขลาที่ ๒ (นาหม่อม) ที่ ๑ กรมทางหลวง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ยื่นต่อศาลภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง โดยเนื้อหาตามคำฟ้องสรุปได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม เก็น เอ็นจิเนียริ่ง ดำเนินการฟื้นฟูทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ ตอนนาทวี - ด้านประกอบ ทำการขุดวางระบายน้ำในเขตทางหลวงลึกจากดินเดิมประมาณ ๑ เมตร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าออกทางหลวงได้ตลอดแนวที่ดิน ผู้ฟ้องคดีได้โทรศัพท์สอบถามเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งแจ้งว่า หากผู้ฟ้องคดีต้องการทำทางเชื่อมให้มีความกว้างประมาณ ๑๐ เมตร ต้องมีค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าท่อระบายน้ำประมาณ ๑๘ ลูก ผู้ฟ้องคดีสั่งซื้อท่อระบายน้ำจำนวน ๑๘ ลูก เป็นเงินจำนวน ๓๑,๕๐๐ บาท แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว จึงไม่สามารถทำทางเชื่อมและวางท่อระบายน้ำให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะดำเนินการต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้วยตนเอง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่เคยได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการจำกัดสิทธิการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งไม่มีโอกาสได้ทราบและโต้แย้งข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อผู้ฟ้องคดีโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำทางเชื่อมและวางท่อระบายน้ำ และให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๑,๕๐๐ บาท

ในการดำเนินแก้ต่างคดีปกครองดังกล่าวรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อพิจารณาจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โต้แย้งคัดค้านประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างไว้ในคำฟ้องทุกประเด็นโดยเฉพาะประเด็นเหตุแห่งละเมิดเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบก่อนจัดทำหรือแก้ทางระบายน้ำ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยได้ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทางหลวงตามแบบคำขอหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่กรมทางหลวงได้กำหนดไว้ ถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องได้ เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวง ส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองสงขลา พิจารณาดำเนินการจัดพนักงานอัยการแก้ต่างคดีดังกล่าว โดยการยื่นคำให้การต่อศาลปกครองสงขลา ต่อมาสำนักงานคดีปกครองสงขลา ได้มีหนังสือแจ้งผลคดีให้กรมทางหลวงทราบสรุปว่าเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ ศาลปกครองสงขลา พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำทางเชื่อมและวางท่อระบายน้ำให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าออกระหว่างที่ดินกับทางหลวงได้ดังเดิม และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาและตรวจสอบคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแล้วเห็นว่าไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และศึกษาทำความเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมายทางหลวงแล้วเห็นว่ากรดำเนินการในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชน ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและไม่ได้ดำเนินการในที่ดินส่วนบุคคลของผู้ฟ้องคดีหรือผู้ใด ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ ผู้อำนวยการทางหลวงจึงไม่จำเป็นต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบและเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในการยื่นคำขออนุญาตสร้างทางเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวง

และวางท่อระบายน้ำในเขตทางหลวงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำคำชี้แจงโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาในแต่ละประเด็นพร้อมแสดงเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวงส่งให้สำนักงานคดีปกครองสงขลายื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสงขลาจนเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ศาลปกครองสงขลาอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดโดยศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง มีผลทำให้คดีถึงที่สุด

๒. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

๒.๑ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สำนักกฎหมายได้รับคำสั่งเรียกให้ทำคำให้การของศาลปกครองสงขลาให้กรมทางหลวง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำคำให้การแก้คำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ ๙๙/๒๕๖๒ ระหว่าง นายรชต เชมะจารีย์กุล ผู้ฟ้องคดี แขนงทางหลวงสงขลาที่ ๒ (นาหม่อม) ที่ ๑ กรมทางหลวง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ยื่นต่อศาลภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการแก้ต่างคดีปกครองดังกล่าว

๒.๒ ผู้ขอรับการประเมินได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเนื้อหาคำฟ้องและเอกสารหลักฐานรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานต่างๆ โดยได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของแขนงทางหลวงสงขลาที่ ๒ (นาหม่อม) เพื่อขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ความเป็นมา ตามลำดับและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาข้อกฎหมายพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยเฉพาะบทบัญญัติเกี่ยวกับละเมิด พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อจัดทำสรุปข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย และทำความเข้าใจเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวงและแสดงเหตุผลข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโต้แย้งคัดค้านคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทุกประเด็น อธิบดีกรมทางหลวงเห็นชอบตามเสนอและมอบหมายให้ผู้ขอรับการประเมินเป็นนิติกรผู้ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการ

๒.๔ ผู้ขอรับการประเมินได้ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดี รวบรวมพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงเพิ่มเติม นำเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไปชี้แจงข้อเท็จจริงความเป็นมาของข้อพิพาทจัดทำคำให้การเพิ่มเติมและคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดี รวมทั้งเสนอความเห็นในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่พนักงานอัยการเพื่อประกอบในการดำเนินคดี โดยศึกษาจากแนวศาลปกครองสูงสุด

๒.๕ ต่อมาสำนักงานคดีปกครองสงขลาได้มีหนังสือแจ้งผลคดีให้กรมทางหลวงทราบว่าเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ ศาลปกครองสงขลาได้มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำทางเชื่อมและวางท่อระบายน้ำให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าออกกระหว่างที่ดินกับทางหลวงได้ดังเดิม โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท โดยให้ชำระให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

๒.๖ ผู้ขอรับการประเมินซึ่งรับผิดชอบคดีดังกล่าว ได้ศึกษาทำความเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมายทางหลวงแล้ว เห็นว่าการดำเนินการในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนในการแก้ไขปัญหาหน้าท่วมและไม่ได้ดำเนินการในที่ดินส่วนบุคคลของผู้ฟ้องคดีหรือผู้ใด ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ ผู้อำนวยการทางหลวงจึงไม่จำเป็นต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในการยื่นคำขออนุญาตสร้างทางเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงและวางท่อระบายน้ำในเขตทางหลวงตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำคำชี้แจงโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาในแต่ละประเด็นพร้อมแสดงเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวง ส่งให้สำนักงานคดีปกครองสงขลายื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสงขลา

๒.๗ สำนักงานคดีปกครองสงขลาได้มีหนังสือแจ้งผลคดีให้กรมทางหลวงทราบว่าเป็นวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ศาลปกครองสงขลาอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง มีผลทำให้คดีถึงที่สุด

๓. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ในการดำเนินแก้ต่างคดีปกครองดังกล่าว ผู้ขอรับการประเมินจะต้องศึกษา วิเคราะห์ ทำความเข้าใจเจตนารมณ์ ตีความวินิจฉัย และพิจารณาตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๕๘ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยเฉพาะบทบัญญัติลักษณะละเมิด มาตรา ๔๒๐ พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เกี่ยวกับอำนาจศาลที่พิจารณาคดีพิพากษาคดี อายุความ ในการฟ้องคดี และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขออนุญาตสร้างทางเข้าออกและวางท่อระบายในเขตทางหลวง คดีนี้ ปรากฏว่าศาลปกครองสงขลาพิเคราะห์แล้วเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบโดยเร็ว ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ จึงเป็นกรณี ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ไม่สามารถเดินทางเข้าออกที่ดินส่วนป่าของผู้ฟ้องคดีได้ดั้งเดิม พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำทางเชื่อม และวางท่อระบายน้ำให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าออกระหว่างที่ดินกับทางหลวงได้ดั้งเดิม และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท ผู้ขอรับการประเมินซึ่งรับผิดชอบคดีดังกล่าว ค้นหาแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ผ่านมาที่มีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกัน ปรากฏว่าศาลพิพากษาให้กรมทางหลวงแพ้คดี มาโดยตลอด หลังจากนั้นศึกษาทำความเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมายทางหลวงได้เห็นว่า การดำเนินการ ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนในการแก้ไขปัญหาท่วมและไม่ได้ดำเนินการในที่ดิน ส่วนบุคคลของผู้ฟ้องคดีหรือผู้ใด ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ ทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ ผู้อำนวยการทางหลวงจึงไม่จำเป็นต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ในการยื่นคำขออนุญาตสร้างทางเพื่อเป็นทางเข้าออกทางหลวงและวางท่อระบายน้ำในเขตทางหลวงตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว จึงได้นำมายกเป็นประเด็นในการอุทธรณ์ คำพิพากษาคดีดังกล่าว จนศาลปกครองสงขลาอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

๔.๑ เชิงคุณภาพ

ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้องตามข้อเท็จจริงและเอกสาร หลักฐานที่ผู้ขอรับการประเมินยกเป็นข้อต่อสู้ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ

๔.๒ เชิงปริมาณ

ทำให้กรมทางหลวงไม่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสงขลาในการสร้างทางเข้าออก และวางท่อระบายน้ำในเขตทางหลวงให้แก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้งไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท

๕. ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

๕.๑ เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ในกรณีทำงานก่อสร้างของกรมทางหลวงกระทบ ต่อการเข้าออกที่ดินกับทางหลวงของประชาชน

๕.๒ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและในการเตรียมพยานหลักฐานเพื่อใช้ประกอบการดำเนินคดีปกครอง

๕.๓ เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินคดีอื่นๆ

ชื่อผลงานลำดับที่ ๒ การพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีสํานักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภอมหกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ของศูนย์สร้างทางลำปาง น่าเชื่อว่าทุจริตทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

๑. สรุปสาระสำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (จังหวัดลำปาง) ได้มีหนังสือลับมากที่ ตผ ๐๐๕๙ ลป/๑๐๐ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ แจ้งกรมทางหลวงว่าได้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภอมหกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ดำเนินการโดยศูนย์สร้างทางลำปาง ปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐโดยจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าการก่อสร้างจริง เป็นเงิน ๓๑,๙๑๘,๙๔๒.๕๕ บาท และค่าใช้จ่ายในระหว่างการปฏิบัติงานเป็นเท็จ เป็นเงิน ๖๖,๐๐๐.๐๐ บาท ต่อมากรมทางหลวงและการกีฬาแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดกรณีดังกล่าว โดยได้รวบรวมข้อเท็จจริง พยานบุคคล เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว และจัดทำสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพร้อมความเห็นให้อธิบดีกรมทางหลวงเพื่อพิจารณาดำเนินการสั่งการ ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตรวจสอบสำนวนดังกล่าว ได้วิเคราะห์ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวงวินิจฉัยสั่งการส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ต่อมากระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางแจ้งผลพิจารณาให้การกีฬาแห่งประเทศไทยทราบว่าการณียังถือไม่ได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงยุติเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๒. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

๒.๑ สํานักก่อสร้างทางที่ ๒ รายงานผลสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้สำนักกฎหมายพิจารณา พร้อมเสนอความเห็นให้อธิบดีกรมทางหลวงพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (จังหวัดลำปาง) ได้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภอมหกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ดำเนินการโดยศูนย์สร้างทางลำปาง พบว่าดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการดังกล่าว น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๓๑,๙๑๘,๙๔๒.๕๕ บาท และจัดทำเอกสารการเบิกค่าใช้จ่ายในระหว่างการปฏิบัติงานเป็นเท็จ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๖๖,๐๐๐.๐๐ บาท กรณีผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตรวจสอบสำนวนดังกล่าว

๒.๒ ผู้ขอรับการประเมินได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐาน ถ้อยคำพยานบุคคล โดยได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์สร้างทางลำปาง สํานักก่อสร้างทางที่ ๒ และคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๒.๓ ผู้ขอรับการประเมินตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานปรากฏว่ายังไม่ครบถ้วนเพียงพอในการพิจารณาเสนอความเห็นให้อธิบดีกรมทางหลวง จึงขอให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดทำการสอบสวนและให้ความเห็นเพิ่มเติมตามประเด็นที่กำหนด

๒.๔ ผู้ขอรับการประเมินจะต้องศึกษา วิเคราะห์ ทำความเข้าใจเจตนารมณ์ ติความวินิจฉัย และพิจารณาตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๖๑ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ เพื่อจัดทำสรุปรายงานสอบสวนทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวง ซึ่งอธิบดีกรมทางหลวงเห็นชอบตามเสนอและส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังตรวจสอบต่อไป

๒.๕ กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางแจ้งผลพิจารณาให้การกีฬาแห่งประเทศไทยทราบว่ากรณียังถือไม่ได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงยุติเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๓. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ในการวินิจฉัยสั่งการกรณีการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (ลำปาง) แจ้งผลการตรวจสอบและชี้มูลความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๕ ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับโดยสามารถตีความค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง และต้องเข้าใจถึงภารกิจหลักของกรมทางหลวง รวมทั้งต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ภายในกรมทางหลวง จึงจะเข้าใจสภาพปัญหาข้อเท็จจริงแวดล้อม พฤติการณ์ที่เกิดขึ้นครบถ้วนรอบด้านเพื่อนำมาวิเคราะห์ตรวจสอบสำนวนการสอบสวนว่าในการปรับใช้กฎหมายในแต่ละกรณีถูกต้องหรือไม่ ซึ่งกรณีนี้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (จังหวัดลำปาง) ได้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภอแม่ทะ จังหวัดสระบุรี ดำเนินการโดยศูนย์สร้างทางลำปาง พบว่าดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการดังกล่าว น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๓๑,๙๑๘,๙๔๒.๕๕ บาท และจัดทำเอกสารการเบิกค่าใช้จ่ายในระหว่างการปฏิบัติงานเป็นเท็จ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๖๖,๐๐๐.๐๐ บาท

ปัญหาเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดจึงเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญมากและมีผลกระทบต่อการบริหารราชการของไทย ผู้ขอรับการประเมินต้องเข้าใจเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของกฎหมายดังกล่าวเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ก็หวังจะได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการหรือผลตอบแทนที่ดีและกลัวที่จะต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าปฏิบัติหน้าที่แล้วจะต้องถูกฟ้องร้องหรือจะต้องรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ก็มักจะไม่กล้าปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้ทางราชการหรือประชาชนได้รับความเสียหาย ในการเสนอความเห็นจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถประสบการณ์ในการทำงานวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอย่างละเอียดรอบคอบและให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้ถูกสอบสวนว่าในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ได้ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ หากเจ้าหน้าที่กระทำโดยประมาทเลินเล่อธรรมดาเจ้าหน้าที่ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งการที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำอย่างไรเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อธรรมดาหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเรื่องที่ยากพอสมควรจะต้องอาศัยพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดประกอบในการพิจารณาตัดสินใจ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งหมดที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากกว่ากรณีอื่นๆ เอกสารหลักฐานที่มีเป็นจำนวนมาก และถ้อยคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายราย ที่ปรากฏในสำนวนแล้ว ต้องเรียนรู้ขั้นตอนและเข้าใจหลักวิชาการทางด้านวิศวกรรม แล้วนำมาเชื่อมโยงปรับให้เข้ากับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต้องตรวจสอบขั้นตอนและวิธีการในการสอบสวนทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นอาจถูกเพิกถอนกระบวนการพิจารณาทางปกครองในภายหลังได้ กรณีนี้ปรากฏว่ามีปัญหาข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติ จึงให้คณะกรรมการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดสอบสวนและทำความเข้าใจเพิ่มเติมว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังและเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือไม่ และมีหลักเกณฑ์การคิดคำนวณความเสียหายอย่างไร เมื่อได้รับคำชี้แจงมาแล้วผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลังที่ผ่านมาแล้วเห็นว่าโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ ตำบลมิตรภาพ อำเภอแม่ทะ จังหวัดสระบุรี ดำเนินการโดยศูนย์สร้างทางลำปางดำเนินก่อสร้างเสร็จเรียบร้อย ถูกต้องตามหลักวิชาการทางด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมเป็นตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ราชการต้องการแล้ว กรณียังถือไม่ได้ว่า

ทางราชการได้รับความเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายในระหว่าง การปฏิบัติงาน จากข้อเท็จจริงผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าพยานหลักฐานและพยานบุคคลของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (ลำปาง) ยืนยันได้ว่านายณนนต์ พุ่มแย้ม ไม่ได้พักอาศัยบ้านเช่าจริง แต่ได้เบิกค่าเช่าบ้าน เดือนมกราคม ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ในอัตราเดือนละ ๗,๔๐๐ บาท เป็นจำนวน ๙ เดือน รวมเป็นเงิน ๖๖,๖๐๐.๐๐ บาท เมื่อพิจารณาค่าชี้แจงของนายณนนต์ พุ่มแย้ม ไม่มีพยานบุคคลยืนยัน จึงไม่อาจหักล้าง ผลการตรวจสอบดังกล่าวได้ การที่คณะกรรมการเห็นว่านายณนนต์ พุ่มแย้ม ได้เข้าบ้านอีก ๑ หลังให้เจ้าหน้าที่ โครงการพักอาศัยเพื่อปฏิบัติงานโครงการดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเป็นเงิน ๓๐,๖๐๐ บาท จึงไม่เห็นด้วย ปรากฏว่าระหว่างการตรวจสอบสำนวนดังกล่าว นายณนนต์ พุ่มแย้ม หรือนายนันทวัฒน์ สุทธิภัทรวิริทธิ์ ได้ยินยอมคืนเงินค่าเช่าบ้านที่เบิกไปในช่วงปฏิบัติงานควบคุมงานโครงการก่อสร้างดังกล่าว ๖๖,๖๐๐.๐๐ บาท ให้กับศูนย์สร้างทางลำปางเรียบร้อยแล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความเสียหายที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนนี้ เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวงวินิจฉัย สั่งการส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ ต่อมากระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางแจ้งผลพิจารณา ให้การกีฬาแห่งประเทศไทยทราบว่ากรณียังถือไม่ได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงยุติเรื่องความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เป็นไปตามความเห็นที่ผู้ขอรับการประเมินเสนอ

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)

๔.๑ เชิงคุณภาพ

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด กรมทางหลวงและการกีฬาแห่งประเทศไทยว่า กรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภออมกเหล็ก จังหวัดสระบุรี แล้วเสร็จทุกประการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ทางราชการต้องการแล้ว และถือว่าทางราชการมิได้รับความเสียหาย จากการกระทำของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด และไม่เป็นละเมิดต่อส่วนราชการ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ จึงให้ยุติเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามความเห็นที่ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอ

๔.๒ เชิงปริมาณ

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางพิจารณาและตรวจสอบแล้วเห็นว่ากรมทางหลวงมิได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้างศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ อำเภออมกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เป็นเงิน ๓๑,๙๑๘,๙๔๒.๕๕ บาท และการเบิกค่าใช้จ่ายในระหว่างปฏิบัติงานโครงการดังกล่าวเป็นเงิน ๖๖,๐๐๐.๐๐ บาท ตามความเห็นที่ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอ

๕. ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

๕.๑ เป็นแนวทางปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๕.๒ เป็นกรณีศึกษาในการวินิจฉัยสั่งการกรณีการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแจ้งผลการตรวจสอบและชี้มูลความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๓ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของกรมทางหลวงและเจ้าหน้าที่ในสังกัดได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ชื่อข้อเสนอแนวคิด

เรื่อง มาตรการบังคับกรณีใช้เขตทางหลวงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต

๑. สรุปหลักการและเหตุผล

กรมทางหลวง มีภารกิจและหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทานอันมีความหมายรวมถึงการกำกับ ตรวจสอบ และควบคุม ตลอดจนการวิจัย และพัฒนางานก่อสร้างบูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทานที่ราชอาณาจักร โดยผู้ขอรับการประเมินปฏิบัติงานด้านการพิจารณา ดำเนินการศึกษา รวบรวมปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการตามกฎหมายของกรมทางหลวง และแนวปฏิบัติของกรมทางหลวง เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และในการปฏิบัติงานที่ผ่านมาผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้พิจารณาข้อหาหรือแนวทางการใช้มาตรการทางปกครองกับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ เขตทางหลวงแล้วกระทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาต ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงและประชาชน ผู้ใช้เส้นทางและได้รับมอบหมายให้แก้ต่างคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากท่อประปาชำรุด เสื่อมไฟฟ้าล้ม สายไฟฟ้ารั่ว ถนนทรุดตัว ในเขตทางหลวง จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินและชีวิต ของประชาชน เข้ามาเป็นจำนวนมาก จึงได้ศึกษา พิจารณา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนและไม่เป็นอุปสรรคต่อดำเนินกิจการของผู้ที่ได้รับอนุญาตด้วย

๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๒.๑ บทวิเคราะห์

ปัจจุบันการคมนาคมในประเทศไทยได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีทางหลวงซึ่งเป็นเส้นทางซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก มีโครงข่ายทางหลวง ที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยในการเดินทาง รวมถึงการขนส่งเพื่อการอุปโภค บริโภค และพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว เพิ่มมากขึ้นด้วย สิ่งที่ผ่านมาเป็นปัจจัยหลักพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความสะดวกและความสบายกับชีวิตและ ความเป็นอยู่ของประชาชน คือ ระบบไฟฟ้าสาธารณะ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการพัฒนา ระบบสื่อสารด้วย โดยจะพัฒนาควบคู่ไปกับทางหลวง ดังนั้นทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ให้บริการสาธารณะ ด้านสาธารณูปโภคแก่ประชาชน มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตทางหลวงเพื่อวางท่อ ปีกเสา พาดสาย และกระทำการใดๆ

การพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใดๆ ในเขตทางหลวง เป็นอำนาจของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ตามบทบัญญัติของ มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยหลักเกณฑ์ในการอนุญาตจะพิจารณา ว่าต้องเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นการใช้พื้นที่เขตทางหลวงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการ สาธารณะแก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์โดยผู้ที่ได้รับอนุญาตจะเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ให้บริการสาธารณูปโภค เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค กสทช. หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดทำบริการสาธารณะให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ ให้มีความสะดวกสบายในการใช้ ชีวิตประจำวัน เมื่อหน่วยงานเหล่านั้นได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย จากผู้อำนวยการทางหลวงแล้ว ปรากฏว่าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกระทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาตที่กรมทางหลวง

กำหนดไว้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้เส้นทางเป็นจำนวนมาก และการจราจรติดขัดด้วย เช่น การวางท่อประปาที่ไม่ได้มาตรฐานเกิดชำรุดและแตกทำให้น้ำท่วมบนทางหลวง เสาไฟฟ้าโค่นล้ม สายไฟฟ้ารั่ว หลังจากนั้นผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงได้มีหนังสือแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานดังกล่าวให้รีบดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จโดยด่วน ปรากฏว่าหน่วยงานนั้นเพิกเฉยไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง โดยอ้างเหตุผลว่า รองงบประมาณเพื่อมาดำเนินการ เมื่อระยะเวลาล่วงเลยมาพอสมควรหน่วยงานนั้น ไม่ยอมดำเนินการแก้ไข จนกระทั่งประชาชนได้มีหนังสือร้องเรียนหรือผู้เสียหายได้ฟ้องคดีกรมทางหลวงเพื่อขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานนั้นที่ว่าได้กระทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาต ขอให้ดำเนินการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งก่อสร้างนั้นออกไปจากเขตทางหลวง ภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงรื้อถอนหรือทำลาย โดยหน่วยงานนั้นจะเรียกชดใช้ค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น และได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่เกิดเหตุ ฐานความผิดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๗๐ แต่หน่วยงานดังกล่าว ยังคงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งแต่อย่างใด เมื่อผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะใช้อำนาจเข้าดำเนินการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งก่อสร้างเอง ในทางปฏิบัติไม่สามารถใช้มาตรการทางปกครองดังกล่าวได้ เนื่องจากกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนและผลกระทบด้านอื่นๆ เช่น การรื้อถอนเสาไฟฟ้าหรือท่อประปาจะทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างบนถนน หรือไม่มีน้ำประปาใช้อุปโภค บริโภค และในการรื้อถอนและปรับปรุงทางหลวงให้กลับคืนสภาพเดิมกรมทางหลวงต้องใช้งบประมาณมาดำเนินการ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวง ไม่มีประสบการณ์ หรือความเชี่ยวชาญ ด้านการรื้อถอนสิ่งสาธารณูปโภค ในระหว่างการปฏิบัติงานอาจเกิดอันตรายได้

จากปัญหาดังกล่าวผู้ขอรับการประเมินได้ตรวจสอบพบว่า ที่ผ่านมามีเรื่องร้องเรียน ประมาณ ๑๐๐ กว่าเรื่อง และคดีพิพาท ประมาณ ๑๐๐ กว่าคดี ซึ่งคดีส่วนใหญ่ศาลได้วินิจฉัยสรุปสาระสำคัญได้ว่าการที่กรมทางหลวง ได้อนุญาตให้หน่วยงานเข้ามาดำเนินการใดๆ ในเขตทางหลวง โดยที่กำหนดเงื่อนไขว่าหน่วยงานนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าเสียหายไม่ว่าในกรณีใดๆ เป็นนิติสัมพันธ์มีผลผูกพันระหว่างกรมทางหลวงกับผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันไปถึงบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหาย กรมทางหลวงมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลทางหลวงโดยตรง ละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตกระทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหาย จึงพิพากษาให้กรมทางหลวงชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

๒.๒ แนวความคิด

เมื่อพิจารณาปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เห็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงสั่งให้หน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกระทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาตรื้อถอนหรือทำลายสิ่งสาธารณูปโภคออกไปจากเขตทางหลวงภายในเวลาอันสมควร หากผู้ที่ได้รับอนุญาตไม่ดำเนินการ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเข้าไปดำเนินการรื้อถอนหรือทำลายเองได้ โดยหน่วยงานนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น แต่ปรากฏว่ามาตรการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากในการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงไปกระทบต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการด้านสาธารณูปโภค ผู้ขอรับการประเมินจึงวิเคราะห์ว่าการใช้มาตรการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งสาธารณูปโภคกับหน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาดำเนินการใดๆ ในเขตทางหลวง ไม่มีความเหมาะสม เห็นสมควรหามาตรการอื่นที่มีความเหมาะสมกว่ามาตรการดังกล่าวมาแก้ไขปัญหาเพื่อให้

ทางหลวงมีสภาพใช้งานได้อย่างดี มีความปลอดภัยต่อการใช้งานอยู่เสมอ รวมถึงรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้ทางหลวง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เมื่อพิจารณามาตรการที่ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและเร่งรัดให้หน่วยงานปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุญาตโดยเร็ว ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าการใช้มาตรการสั่งปรับรายวันซึ่งเป็นโทษทางปกครองมาแทนมาตรการบังคับทางปกครองโดยการรื้อถอนหรือทำลายสิ่งสาธารณูปโภคออกไปจากเขตทางหลวง จะมีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่กระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และไม่เป็นการอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการสาธารณูปโภค

๒.๓ ข้อเสนอ

๒.๓.๑ มาตรการแก้ไขปัญหาระยะสั้น

๑. จัดให้มีการประชุมหารือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาคณะกรรมาธิการพิจารณาผิดเงื่อนไขในการอนุญาต
๒. เพิ่มการกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตอย่างเคร่งครัด
๓. ให้สำนักงานทางหลวง แขวงทางหลวงทุกหน่วยงาน จัดทำรายงานผลการดำเนินการทุกๆ ปี

๒.๓.๒ มาตรการแก้ไขปัญหาระยะยาว

๑. เห็นสมควรให้สำนักกฎหมายซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำและยกร่างกฎหมายเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เพิ่มโทษทางปกครองการปรับรายวันมาใช้กับหน่วยงานที่กระทำผิดเงื่อนไขในการอนุญาต
๒. จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัด

๒.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

หน่วยงานที่กระทำความผิดเงื่อนไขในการอนุญาตไม่ยอมชำระค่าปรับรายวันตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องฟ้องหน่วยงานดังกล่าวให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาต่อไป

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๓.๑ ประชาชนสัญจรบนทางหลวงด้วยความปลอดภัยเป็นไปตามภารกิจและหน้าที่ของกรมทางหลวง
- ๓.๒ โครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคพัฒนาควบคู่ไปกับทางหลวงโดยไม่กระทบต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนตามนโยบายของรัฐ
- ๓.๓ ทางหลวงไม่เกิดความเสียหาย

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ ไม่มีหน่วยงานใดกระทำความผิดเงื่อนไขในการอนุญาต
- ๔.๒ อุบัติเหตุที่เกิดจากการก่อสร้างหรือซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงลดลง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้ขอรับการประเมิน)

(นางสาวสุลักษณ์ คชะ)

(วันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗)

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(นายสุทธิ สิริ)

(วันที่ ๒๘ เดือน ๘.๓. พ.ศ. ๒๕๖๗)

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป)

(นายธีรพล สมุทรประภูต)

(วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗)